

Fredericia, den 28. september 2020

Hørings svar til udkast til bekendtgørelse om pligt til anvendelse og registrering af IPM-principper ved brug af plantebeskyttelsesmidler (IPM-bekendtgørelsen) samt høring af vejledning til bekendtgørelsen

Tak for muligheden for at komme med bemærkninger til bekendtgørelsen, jeres j.nr. 2020-4111 og vejledningen, jeres j.nr. 2020-5955.

Indledning

Bæredygtigt Landbrug bakker fuldt ud op om principperne i Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2009/128/EP vedr. professionelle brugeres anvendelse af de generelle principper for integreret bekæmpelse af skadegørere (IPM).

Overordnet set er det et problem, at myndigheder ikke anser registrering som en byrde for erhvervet. Det er desuden uheldigt at de spørgsmål, der ønskes besvaret i skemaet, er formuleret på en måde, så det insinueres, at landmænd generelt opfører sig tankeløst og tåbeligt ved brug af planteværnsmidler. Dansk landbrug ligger i top, når det gælder laveste forbrug af planteværnsmidler. Vores landmænd er nogen af de bedst uddannede på området og har det højeste antal uafhængige rådgivere i forhold til antallet af bedrifter. Derfor virker det formålsløst at dygtige danske landmænd og deres rådgivere skal bruge tid på at udfylde endnu et intetsigende skema.

Endnu et skema

Danske landmænd dyrker afgrøder og plejer naturen med så få forstyrrelser af økosystemet som muligt. Vi er dog stærkt imod endnu et indberetningssystem for et erhverv, der allerede i dag, er druknet i administration. Vi finder det som en ren overimplementering af ovenstående direktiv. Det skal bemærkes, at der i dag består et krav om årlig indberetning af sprøjtejournaler, og endnu en indberetning er overflødig og vil ingen reel effekt have på grundvand eller miljø.

Det skal understreges, at professionelle brugere skal have et sprøjtebevis, der skal fornyes hvert fjerde år, og de professionelle brugere derfor altid er opdateret på nyeste viden og anvendelse af planteværnsmidlerne.

Myndighederne modarbejder IPM-principperne

Jordbrugserhvervet bruger IPM-principperne. Det største problem er snarere, at reglerne for brug af planteværnsmidler efterhånden er så strikse og doseringen af sprøjtemidler bliver presset så langt ned, at der er risiko for at opbygge resistens. I Danmark minimerer vi udvalget af plantebeskyttelsesmidler igennem anvendelse af forsigtighedsprincippet. I nogle tilfælde er vi så "forsigtige" at vi kun har et middel at gøre godt med mod nogle skadegørere. Denne praksis for godkendelse ses ikke som værende i overensstemmelse med direktivet, men i stedet reelt øger risikoen for resistens.

Mulighederne for at begrænse brugen af plantebeskyttelsesmidler bliver desuden begrænset af et utal af rigide regler med undergødskning, datotyraneri og dårlig afvanding. Vi mangler generelt i Danmark en mere holistisk tilgang til reglerne indenfor plantedyrkning.

Hvis der tages udgangspunkt i Bilag III, pkt. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/128/EF af 21. oktober 2009 er der flere af de nævnte metoder, hvor den nuværende danske regulering ikke støtter principperne. Bilag III, pkt. 1 lyder: "*Forebyggelse og/eller udryddelse af skadegørere bør foregå eller støttes*

ved hjælp af flere metoder”, hvorefter metoderne oplistede i punktform. Nedenfor vores kommentarer til udvalgte punkter:

- **Sædskifte**

Et sundt sædskifte modvirker opformering og vedligehold af skadegørere, hvilket landmanden er meget bevidst om. Udfordringen her er, at myndighederne kræver en uforholdsmæssig stor mængde af efterafgrøder, der begrænser mulighederne for at planlægge sædskiftet optimalt. Krav til efterafgrøder, som eksempelvis korsblomstrede planter eller rug, havre og byg, vil etablere en kilde til vedligehold og/eller opformering af sygdomme og skadedyr til den efterfølgende afgrøde eller til andre afgrøder i nærheden. Konkret kan olieræddike og gul sennep vedligeholde og opformere kålbrot i jorden, til skade for dyrkningen af vinterraps, ligesom lus og rust kan spredes fra tidligt såede efterafgrøder af rug, havre og byg til vintersæden.

- **Anvendelse af hensigtsmæssige dyrkningsmetoder (f.eks. falsk såbedsteknik, såtidspunkt og -tæthed, undersåning, pløjefri dyrkning, beskæring og direkte såning)**

Her bunder udfordringen også i efterafgrødeproblematikken, hvor såfrister og høstfrister ofte medfører, at landmanden blindt skal følge de af ministeriets fastlagte tidsfrister, i stedet for at følge IPM-princippet og derved godt landmandskab. I år har der været flere landmænd, der har måttet høste umodent korn, fordi fristen for efterafgrøder skulle overholdes.

Der mangler derfor et spørgsmål i skemaet under dette princip. Det kunne lyde:

”har du forsøgt at anvende hensigtsmæssige dyrkningsmetoder, selvom myndighederne forsøger at afskære dig fra at bruge sund fornuft?” (hvis ja, 10 point)

- **Anvendelse af resistente/tolerante kultivarer og standardfrø/certificeret frø og plantemateriale, når det er relevant**

Der er ikke mange steder i EU, hvor fornyelsen af sorter går så hurtigt som i Danmark. En undtagelse kan være sorter af vårbyg til malt, men her bestemmer den Europæiske maltindustri hvilke sorter de vil aftage, når der skal produceres velsmagende øl.

- **Brug af afbalanceret gødskning, kalkning og vandings-/afvandingsmetoder**

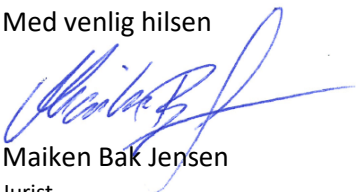
Gødes der efter plantens behov, giver det en sund og stærk plante, der får meget bedre betingelser for at modstå skadegørere. Alt andet lige vil behovet for plantebeskyttelsesmidler dermed gøres mindre. Med landbrugspakken blev denne del af IPM-princippet forsøgt opfyldt. Beklageligvis bevæger reguleringen sig igen imod tiden før landbrugspakken med undergødskning, hvilket er stik imod IPM-princippet. Her tænkes især på efterafgrødereglene og udnyttelseskrav til husdyrgødning, der reelt er en reduktion af mængden af gødning, som landbruget har til rådighed. Der har til gengæld længe været store problemer med afvandingen på de danske marker. Tørre marker er en forudsætning for, at planterne får de bedste betingelser. Kommunernes manglende vedligehold af offentlige vandløb er et stort problem i hele landet. Nogen steder virker det ligefrem bevidst, at kommunen arbejder på at forsumpe vandløbsnære arealer. Også her modarbejder myndighederne altså IPM-princippet.

IPM-princippet er ikke beregnet til at blive anvendt efter et skema. Det er netop essensen af IPM-princippet, at landmanden skal handle fornuftigt og hurtigt, når der sker ændringer i marken. Der kan være stor forskel på hvilke teknikker og tidspunkter, der er de mest hensigtsmæssige valg i netop den landsdel, den jordtype eller mod den enkelte skadegører. I Bæredygtigt Landbrug mener vi, den enkelte

landmand har de bedste forudsætninger for at vide, hvad der er den mest hensigtsmæssige anvendelse på sin egen jord.

Til sidst skal det nævnes, at det bestemt ikke er i hele landbruget, at obligatorisk brug af Landbrugsstyrelsens app henregnes som en lettelse for erhvervet, som det ellers er anført i høringsbrevet. Tværtimod er det en byrde for mange landmænd, især i den ældre generation, at der stilles krav til brug af en bestemt teknologi. Når høringssvar skal afgives igennem en app, stilles der formkrav til høringssvar, der ellers ikke tillagt formkrav, idet partshøring er en garantiforskrift, der sikrer, at myndighederne træffer korrekte afgørelser.

Med venlig hilsen

Maiken Bak Jensen

Jurist

Bæredygtigt Landbrug

mobil. +45 27 15 12 00

E-mail: mbj@baeredygtigtlandbrug.dk

Web: www.baeredygtigtlandbrug.dk